

TEKNISK PROTOKOLL

INNLEDNING

Teknisk protokoll skal angi de krav og betingelser som Norske Vaskeriers Kvalitetstilsyn (NVK) stiller til anlegg og drift av vaskerier som er medlemmer av NVK.

Formålet med den tekniske protokollen og konsulentbesøkene som skal kontrollere vaskerienes praktiske etterfølgelse av den tekniske protokollen, er å sikre at vaskerier som er tilsluttet NVK er markedsledende med tanke på kvalitetssikring av prosess, hygiene og produkt.

Et medlemskap i NVK skal være en forsikring for vaskerienes kunder om at medlemsvaskeriet minimum oppfyller alle gjeldene offentlige krav, forskrifter og retningslinjer, og i tillegg oppfyller NVKs strenge krav til medlemskap.

NVK skal være en pådriver for en kontinuerlig kvalitetsheving for sine medlemsvaskerier.

NVK er forpliktet til å påse at nødvendige endringer og tilføyelser i teknisk protokoll blir gjort i henhold til krav, forskrifter og retningslinjer som til enhver tid gjøres gjeldene for den norske vaskeribransjen.

Den tekniske protokollen vurderes revidert en gang pr. år.

- Fagleder/nøkkelpersoner skal gjennomgå Vaskeriteknikk I eller ha tilsvarende faglig kompetanse.
- Medlemsvaskeriene skal ha følgende konsulentstjeneste, analyser pr. år;

Vaskeriets årsproduksjon	Antall konsulentbesøk per år	Antall 10x-prøvestykker per år
Under 500 tonn	2-4	4-6
500-1000 tonn	3-5	6-10
Over 1000 tonn	3-6	6-12

- I utregningen av årsproduksjonen skal ikke matter, mopper og rensesøy tas med.
- Det nødvendige antall konsulentbesøk og 10X-prøvestykker fastsettes årlig etter konsulentenes innstilling. Eventuelle endringer med hensyn til avtalte besøk og antall prøvestykker utenom dette, må skje med minst tre måneders varsel.
- Besøk utover de faste konsulentbesøkene avtales og prissettes separat.

- Konsulentens besøk er normalt anmeldte. Minimum et besøk pr. år bør være uanmeldt.
- Konsulenten skal gis tillatelse til innsyn i de relevante rutiner som omfatter konsulentens ansvarsforhold i henhold til Teknisk Protokoll.

1. EGENKONTROLL

1. Bedriften skal ha et system for egenkontroll (EK-system) i henhold til teknisk protokoll. Dette kan være NVKs til enhver til gjeldende EK-system eller tilsvarende. EK-systemet skal inngå som en naturlig del av bedriftens kvalitetssikringssystem.
2. 10X-prøvestykker skal vaskes med de viktigste sorteringene. Prøvestykkene skal snarest, etter utført antall vaskeomganger, returneres for analyse med korrekt utfylt skjema.
3. Dersom et vaskeri gjør vesentlige forandringer i vaskeresepten eller opplever store avvik i kvaliteten på vaskeresultatet, kan konsulenten forlange at det vaskes 10X-prøvestykker for denne tøysorteringen.

2. PROSESS

1. Ingen maskin må overfylles i forhold til vekt eller volum av tekstiler, verken totalt eller i de enkelte rom på maskinen. For å oppnå dette bør pålitelige vekter benyttes til veiing av tekstilene inn til maskinene.
2. Ved hver vaskprosess skal minimum dato, vekt av tekstilene i maskinen, tekstilenes art, sortering og tidspunkt for start og avslutning av vaskeprosessen registreres for eventuell senere dokumentasjon. Det foretrekkes dataløsninger som tilfredsstillende disse krav.
3. Maskiner og teknisk utstyr må til enhver tid fungere prosestetnisk tilfredsstillende og etter hensikten.
4. Vaskeriet skal ha mulighet til styre og kontrollere temperatur og vannstand på alt aktuelt vaske- og etterbehandlingsutstyr.
5. Det skal være flow-meter eller annen type vannmengdemåler for inntak av vann til vaskerøret for kontroll.
6. Vaskemaskiner og vaskerør skal ha automatisk styring av vaskeprosessen.

7. Samtlige vaskemaskiner og vaskerør skal være utstyrt med tappekraner for uttak av badprøver for kontroll. Annen mulighet for avtapping kan også i enkelte tilfeller godkjennes.
8. De maskindeler som er i berøring med tøyet skal være fri for kalkbelegg og andre avleiringer.
9. Dampanlegget skal være konstruert slik at vannslag unngås og dimensjonert slik at damptrykket holdes tilfredsstillende stabilt, også når flere maskiner operer samtidig.
10. Vaskeriet skal til enhver tid ha oppdaterte vaskeresept for den vask de utfører og disse skal være tilgjengelig for NVKs konsulenter. Det foretrekkes dataløsninger som tilfredsstillende overnevnte krav.
11. Det skal være nivåalarmer for alle kjemikalier som doseres automatisk.
12. Alle vaskemidler skal måles etter gjeldene vaskeresept før de tilsettes maskinene ved eventuell manuell dosering.
13. Blekemidler skal ikke blandes i samme vaskebad.
14. pH etter siste skyllebad og i tekstilene etter endt vaskeprosess skal ligge mellom pH 6,0 - 8,5. Ved vask av flammehemmede tekstiler skal pH være mellom 7 – 8,5. Syreholdige midler (for eksempel eddiksyre) kan brukes som nøytraliseringsmiddel.

3. HYGIENE OG RENHOLD

Pkt. 1 – 18 gjelder kun for vaskerier som behandler tøy fra helseinstitusjoner:

1. Vaskerier som behandler tøy til helseinstitusjoner (sykehus, alders- og sykehjem), skal ha ren- og uren side fysisk adskilt med vegg.
2. Ved overgang fra uren til ren side skal det være en sluse eller tilsvarende løsning. Her skal det forefinnes håndvask og mulighet for skifte av arbeidstøy.
3. Ved sortering av urent tøy fra helseinstitusjoner skal alle ansatte ha følgende verneutstyr; hansker, munnbind, hette og smittefrakk eller tilsvarende. Andre som oppholder seg på uren side må minimum benytte beskyttelsesfrakk.
4. Ved overgang fra uren side til øvrige avdelinger skal verneutstyr tas av eller arbeidstøy skiftes.
5. Rent tøy transporteres separat og blandet transport av urent og rent kan ikke tillates.
6. Innkjøring av urent tøy fra helseinstitusjoner og utkjøring av rent tøy må være separat.

7. Interne transportveier for rent og urent tøy må ikke krysses.
8. Alt tøy til helseinstitusjoner i skal utgangspunktet vaskes i 85°C i min. 10 minutter. Dette gjelder også alle andre tekstiler som følger samme produksjonslinje i vaskeriet. Unntak kan gjøres for matter, mopper, gardiner og privat tøy.
9. Spesialtøy for helseinstitusjoner som er symbolmerket med lavere temp. (f.eks. yttertøy til ambulanspersonell) skal desinfiseres termisk ved lengre vasketid og lavere temperatur (minimum 60°C i 20 min.) eller desinfiseres kjemisk med bakteriedrepende midler med dokumentert tilsvarende effekt.
10. Dersom andre metoder enn termisk desinfeksjon av tøyet benyttes, må godkjent dokumentasjon på tilsvarende eller bedre effekt forefinnes.
11. Privat beboertøy som helseinstitusjonen definerer som smittetøy bør termisk desinfiseres i 85°C i min. 10 minutter. Dersom dette ikke er mulig kan tøyet desinfiseres termisk ved lengre vasketid og lavere temperatur (minimum 60°C i 20 min.) eller desinfiseres kjemisk med bakteriedrepende midler med dokumentert effekt.
12. Privat beboertøy som helseinstitusjonen ikke defineres som smittetøy skal sorteres separat i forhold til annet urent institusjonstøy.
13. Høyrisikotøy/smittetøy i tette gule sekker bør i minst mulig grad forsorteres. Avfall, farget tøy og tekstiler som ikke tåler den generelle vaskprosessen for smittetøy kan frasorteres. Ved denne typen forsortering er bruk av korrekt verneutstyr (hansker, munnbind, hette og smittefrakk) ekstra viktig.
14. Ved vask av operasjonstekstiler og smittetøy skal ikke vann fra forskyll, for- og hovedvask gjenbrukes, med unntak av vann som er rensset i rensanlegg.
15. Operasjonstekstiler skal alltid vaskes separat.
16. Dersom vaskemaskiner og vaskerør er plassert på ren side av vaskeriet skal avløpet for forskyll, for- og hovedvask være lukket.
17. Ventilasjonsanlegg skal være konstruert slik at det alltid er overtrykk på ren side av vaskeriet.
18. Urent tøy fra helseinstitusjoner skal oppbevares tørt, på et lukket område og så kjølig som mulig.

Pkt. 19 – 29 gjelder for alle typer vaskerier:

19. Sengetøy og frotté fra hoteller, båter og private klinikker, samt betjenings- og arbeidstøy fra næringsmiddelindustrien og private klinikker skal termisk desinfiseres i

min. 10 minutter på 85°C. Dersom andre metoder enn termisk desinfeksjon av tøyet benyttes, må godkjent dokumentasjon på tilsvarende eller bedre effekt forefinnes.

20. Alle ansatte skal benytte bedriftens arbeidstøy, som ikke tas med hjem etter endt arbeide.
21. Den personlige hygiene må være god. Det skal alltid utføres håndvask før man har kontakt med rent tøy og etter man har hatt kontakt med urent tøy. Hånddesinfeksjon anbefales.
22. Når en vaskemaskin tømmes for rent tøy, må urent tøy aldri fylles i de ledige rom i maskinen før alt rent tøy er tatt ut.
23. Produksjonsrutinene, produksjonsutstyret og lokalene må være slik at rent og urent tøy aldri kommer i kontakt med hverandre.
24. Bilskap, vogner, sekker og annet transportutstyr skal rengjøres og desinfiseres ved overgang fra uren til ren transport.
25. Alle vogner med rent tøy må være pakket med plast- eller tøyovertrekk ved levering til kunden.
26. Vannpresser, fordelings- og vannstandsbeholdere o.l., hvor bakterier har gode utviklingsmuligheter, skal jevnlig rengjøres og desinfiseres.
27. Vaskemaskinåpningen på konvensjonelle vaskemaskiner skal desinfiseres så raskt som mulig etter inntak av urent tøy.
28. Alle gulv i produksjonslokalene skal rengjøres daglig for å oppnå at lokalene til enhver tid holdes i tilfredsstillende god hygienisk stand.
29. NVKs konsulent skal ved hver kontroll gis mulighet til å utføre bakteriologisk kontroll av:
  - Rent tøy
  - Presseområde for vaskerør
  - Transportmateriell for rent tøy
  - Råvann og rensset vann
  - Lagringsmateriell for rent tøy

4. ORDEN

1. Orden utenfor vaskeriet må være god. Plassering av kassert utstyr, tomkanner og lignende må minimeres. Vaskeriet skal gi et tillitsvekkende og "rent" inntrykk også utenfra.

2. Orden innvendig i vaskeriet må være god. Kassert tøy, tomme kanner, emballasje, verktøy og andre fremmedelementer som ikke er i daglig bruk kastes eller lagres hensiktsmessig.
3. Interne transportveier skal alltid holdes åpne ved hjelp av god orden.

5. VEDLIKEHOLD

1. Lokalenes beskaffenhet og vedlikehold må kunne tilfredsstillende de hygienemessige og prosesstekniske krav som er nedfelt i Teknisk Protokoll.
2. Maskiner og øvrig prosessutstyr skal være i en slik beskaffenhet at de ikke unødig belaster det indre miljø i vaskeriet (temperatur, luftfuktighet, støy, støv og så videre). Arbeidsmiljølovens krav skal minimum følges.
3. For maskiner og teknisk utstyr bør det foreligge vedlikeholdsprosedyrer som blir etterfulgt i praksis. Tilstrekkelig dokumentasjon og brukerveiledning på norsk skal forefinnes.
4. For automatiske kjemikaliedoseringsanlegg skal det utføres funksjonstest og kalibrering/gjennomgang av doseringsmengder minimum en gang pr. år.

Siste gang revidert: 15. Mars 2007